

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking van: Statehouse democracy: Public opinion and policy in the American states

Visser, M.

Citation

Visser, M. (1995). Boekbespreking van: Statehouse democracy: Public opinion and policy in the American states. *Acta Politica*, 30: 1995(1), 110-113. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3450321>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3450321>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

analyse van argumentatiepatronen naar de *verdediging* van het Walzer-model.

Toch heeft het Walzer-model zoals door Trappenburg ingevuld mij niet kunnen overtuigen. Door de theorie van Walzer uit te breiden met een medische sfeer, legt ze de taak medische behoeften te definiëren volledig in handen van professionals. Dat in de arts-patiënt relatie wordt bepaald welke zorg een individuele patiënt in een specifieke situatie nodig heeft is vanzelfsprekend, maar betekent dit ook dat professionals bepalen welke invulling aan het *pakket* van gezondheidszorg gegeven moet worden? Trappenburg beantwoordt deze vraag bevestigend. Zouden we dit niet doen, dan zijn we 'weer terug in de gedestructureerde publieke discussie die in de hand werd gewerkt door het gemeenschapsdenken' (p. 307). Het verleden heeft echter uitgewezen dat juist het ontbreken van sturing van buitenaf tot een deel van de problemen heeft geleid waar we nu in de gezondheidszorg mee te maken hebben: vrijwel ongebreidelde uitbreiding van medische technologieën, en daarmee, volgens het principe dat het aanbod in deze sector grotendeels de vraag bepaalt, een enorme groei van de gezondheidszorgsector. Het is daarom niet vreemd dat Trappenburg op theoretische gronden constateert dat vanuit het Walzer-model slechts een geringe bijdrage aan het probleem van schaarste en selectie te verwachten is. Dat, getuige het verleden, het normgenererend vermogen van de medische sfeer minder groot is dan Trappenburg doet voorkomen, wordt al langer in brede kring erkend. De tendens is dan ook de autonomie van de medische sector een halt toe te roepen. Gezondheid, en daarmee de behoefte aan gezondheidszorg, wordt steeds meer gezien als een zaak van algemeen belang, die dan ook niet alleen aan de medische sector overgelaten mag worden.

In de analyse van Trappenburg lijkt het alsof het collectief definiëren van medische behoeften alleen binnen het conservatieve model mogelijk is. Ook het liberale model biedt hiertoe echter een opening, zij het in een andere invulling dan Trappenburg kiest. In plaats van te benadrukken dat een ieder moet kunnen doen wat hij of zij wil, zou de nadruk moeten komen te liggen op de *keuzevrijheid* die ieder individu gegarandeerd moet worden. Een goede gezondheid is een voorwaarde voor een zo groot mogelijke keuzevrijheid. Gezondheidszorg is één van de factoren die op gezondheid van invloed zijn (naast bijvoorbeeld materiële omstandigheden en leefstijl). Deze sector ontleent in die visie zijn functie aan de bijdrage die hij kan leveren aan het realiseren van de doelstelling van een zo groot mogelijke keuzevrijheid voor iedereen. Geredeneerd in termen van Walzer, resulteert dit misschien eerder in het onderscheiden van een aparte sfeer voor *gezondheid* dan voor *gezondheidszorg*.

Karien Stronks

Robert S. Erikson, Gerald C. Wright and John P. McIver, **Statehouse Democracy. Public Opinion and Policy in the American States**, Cambridge: Cambridge University Press, 1993

Although political scientists across the world are fairly much influenced by developments in American political science, they have as a rule not much knowledge about

the American political system and its operations. This is a peculiar situation, because American political scientists develop their theoretical and methodological schemes primarily in response to their native political environment. To fully understand the American scientific contributions, it is a great asset to know from which sources they spring.

It is at this junction of political science and American politics that *Statehouse Democracy* makes an important contribution. On the one hand, it is concerned with an important theme of political science, i.e. the question whether public opinion influences government policy decisions. The opinion-policy link is approached from two well-known different angles: in the Downsian model parties should converge towards the center of the political spectrum, where most voters may be found, while, according to the responsible party model, parties should offer ideologically distinct policy views. Against an electorally motivated centripetal tendency stands a centrifugal tendency of parties to distinguish themselves from one another.

On the other hand, *Statehouse Democracy* provides a revealing insight in the complex nature of American politics. The authors conduct their research efforts at the level of the fifty American states, instead of the federal level. Given the large political differences between the states and the policy discretion which they enjoy, these states constitute an ideal laboratory for comparative research on sectional politics and the opinion-policy link alike. Past problems with state-level data are overcome by the use of a pooled set of 122 CBS/NYT-polls between 1976-1988, guaranteeing a sufficient number of respondents for even the smallest states.

Erikson et al. start their inquiry in chapter 2 with a classification of state public opinion by partisanship (Democrat/Republican/Independent) and ideology (liberal/moderate/conservative). As to partisanship, Democrats are well-entrenched in the Southern and border states, while also holding an advantage over Republicans in the industrial states of the Northeast, Midwest and the Pacific. Republicans dominate in the more rural states of the Midwest and the Mountain region. The ideological distribution is quite different: the most conservative states reside in the South and the rural West, the most liberal states in the Northeast, upper Midwest and the Pacific. Due to the strong clustering of conservatism and Democratic partisanship in the South, Erikson et al. do not find a relationship between state ideology and state partisanship. When combining partisanship and ideology, the authors show that Northern Democrats are far more liberal than Southern Democrats, and also that Northeastern Republicans are somewhat more liberal than their colleagues in the other states. (Interestingly, in a short historical review in chapter 9 it is observed that the South has not always been conservative. During the Depression, an agrarian liberalism thrived in the South, supporting many economic New Deal-measures. It was only when liberalism came to be identified with civil rights that the South turned to conservatism, an ideological movement completed shortly after the second World War).

As the next step Erikson et al. investigate where the differences in partisanship and ideology between the states come from (chapter 3). They concentrate on state demographics and state culture as explanatory factors, treating the latter as the residual effect of the demographic variables. Not surprisingly for a large country like the

U.S.A., it is found that the cultural component is more influential than demographics; in particular the cultural differences between the South and North play an important role here. In chapter 7 the authors return to the aspect of state culture by employing Daniel Elazar's typology of moralistic, individualistic and traditionalistic state cultures, in which, shortly put, politics is regarded as care for the public welfare, as a marketplace of interests and as the protection of traditional elites, respectively. Elazar based his typology on an extensive historical analysis, and the historically trained reader will recognize among his moralistic states many states in which at the turn of this century the Progressive movement was influential, while among the individualistic states he will discern many states with a long history of corruption and 'machine' politics. These ancient differences in style and culture return in surprisingly strong form in present politics, as it is found that party elites in individualistic states behave in a pragmatic, Downsian way, while in moralistic states elites tend to act in ideologically more distinctive ways. In the largely traditionalistic South elites govern without much public intrusion.

In chapter 4 Erikson et al. establish the link between state public opinion and state policy by introducing a composite policy liberalism index, based on eight policy items on which all states are ranked. The authors find a very strong relationship between state ideology and state policy, with Southern and Mountain states generally enacting conservative policies and Northeastern, upper Midwestern and Pacific states mostly enacting liberal ones. In the ensuing two chapters Erikson et al. explain this strong opinion-policy link in two steps. First, they return to the centripetal Downsian and centrifugal responsible party models, and study the role of state party elites, party activists and the electorate at-large. On the one hand, party elites take up ideological positions near the ideological center of their states, which implies that in liberal states *both* Democratic and Republican party elites are generally more liberal than the respective party elites in conservative states. But on the other hand, inside every state the Democratic party elite is always far more liberal than the Republican elite, both pulled apart by the more extreme positions of the activists in their parties. Second, Erikson et al. analyze how state electorates respond to the alternatives presented by competing Democratic and Republican elites. The ideological flexibility of both parties obscures the linkage between party control and public policy in the states. Even as Democrats and Republicans in the responsible party mode satisfy the policy wishes of their more extreme activists, they both seek the center of state ideology, with Democrats moving to the right and Republicans moving to the left in a truly Downsian fashion. While thus offering a clear ideological choice, the parties at the same time firmly respond to state public opinion.

In the final chapter Erikson et al. wonder how it is possible that policy so closely follows public opinion, while it is known from numerous studies that individual voters are largely unsophisticated in matters of policy and ideology. Their answer is that 'the quality of an electorate's collective decision can be greater than the individual decision process of the citizens who make up the electorate' (p. 248). This is because errors cancel out; idiosyncratic, random errors in voters' perceptions and decisions are mitigated in the aggregate to produce a fairly accurate collective result. Naturally,

this does not imply that the electorate may not be deceived at times, but it remains true that 'you cannot fool all the people all the time'.

Statehouse Democracy is an interesting and well-conducted piece of research. The authors have handled their massive dataset with great skill and with a keen eye on possible statistical problems and the dangers of the ecological fallacy. As a point of critique it may be noted that Erikson et al., in truly American pragmatic fashion, have not cared much for the theoretical underpinnings of their key concepts, practically equating them with their operationalizations. Thus the sociologically inclined reader will be somewhat appalled by a definition of 'state culture' as the residual statistical effect of state demographic variables (p. 49), while the political theorist will want to know whether at present the terms liberalism and conservatism convey the same meaning in all American regions, given the clear differences in interpretation which existed in the past (p. 221ff). But even with this criticism in mind, the conclusion is justified that Erikson, Wright and McIver have offered a significant contribution to the study of both political science and American politics.

M. Visser

Marius de Geus, **Politiek, milieu en vrijheid: Over de onbeheersbaarheid van de milieucrisis, de rusteloze afvalmaatschappij en de noodzaak van een telescopische ecostaat**, Utrecht: Jan van Arkel, Utrecht 1993.

In het debat over milieupolitiek zit weinig beweging. Een grote meerderheid, van rechts tot arbeideristisch links, schaaft zich achter de leus dat 'zorg voor het milieu niet ten koste mag gaan van economische groei en werkgelegenheid'. De laatste jaren doet hier ook de 'ecological modernization' these opgeld, volgens welke meer zorg voor het milieu niet alleen verenigbaar met, maar door modernisering van producten en productieprocessen zelfs voordelig voor, de huidige economie kan zijn. Een minderheid, de overtuigde groenen, heeft (leven in harmonie met) het milieu tot leidend politiek beginsel verheven en bepleit een radicale hervorming van de samenleving. De groenen – of 'ecologen' – zijn intern weer sterk verdeeld over de rol van de staat in deze onvermijdelijk geachte revolutie: er is een anarchistische vleugel (Bookchin), een autoritaire vleugel (Ophuls), en van alles daar tussenin.

De Leidse politiek theoreticus Marius de Geus poogt in zijn *Politiek, Milieu en Vrijheid* de stellingen te doorbreken met een alternatief antwoord dat het midden houdt tussen ecologische modernisering en ecologisme: de 'telescopische ecostaat'. Afgezien van deze enkele knieval voor het taalbarbarisme is zijn boek behalve origineel ook uiterst leesbaar en toegankelijk geworden, twee redenen waarom het een veel breder publiek dan groenen en politiek filosofen kan bereiken.

De Geus' boek is in drie delen verdeeld. Hij begint met een analyse van de oorzaken van de milieucrisis en een onderzoek naar de vraag in hoeverre de staat een rol kan of moet spelen bij de oplossing van die crisis. Dat brengt hem tot de kernvraag